

TÜRKİYE EKONOMİSİNDE SON GELİŞMELER VE BEKLEYİŞLER

26 TEMMUZ 2006

SUNUŞ KAPSAMI

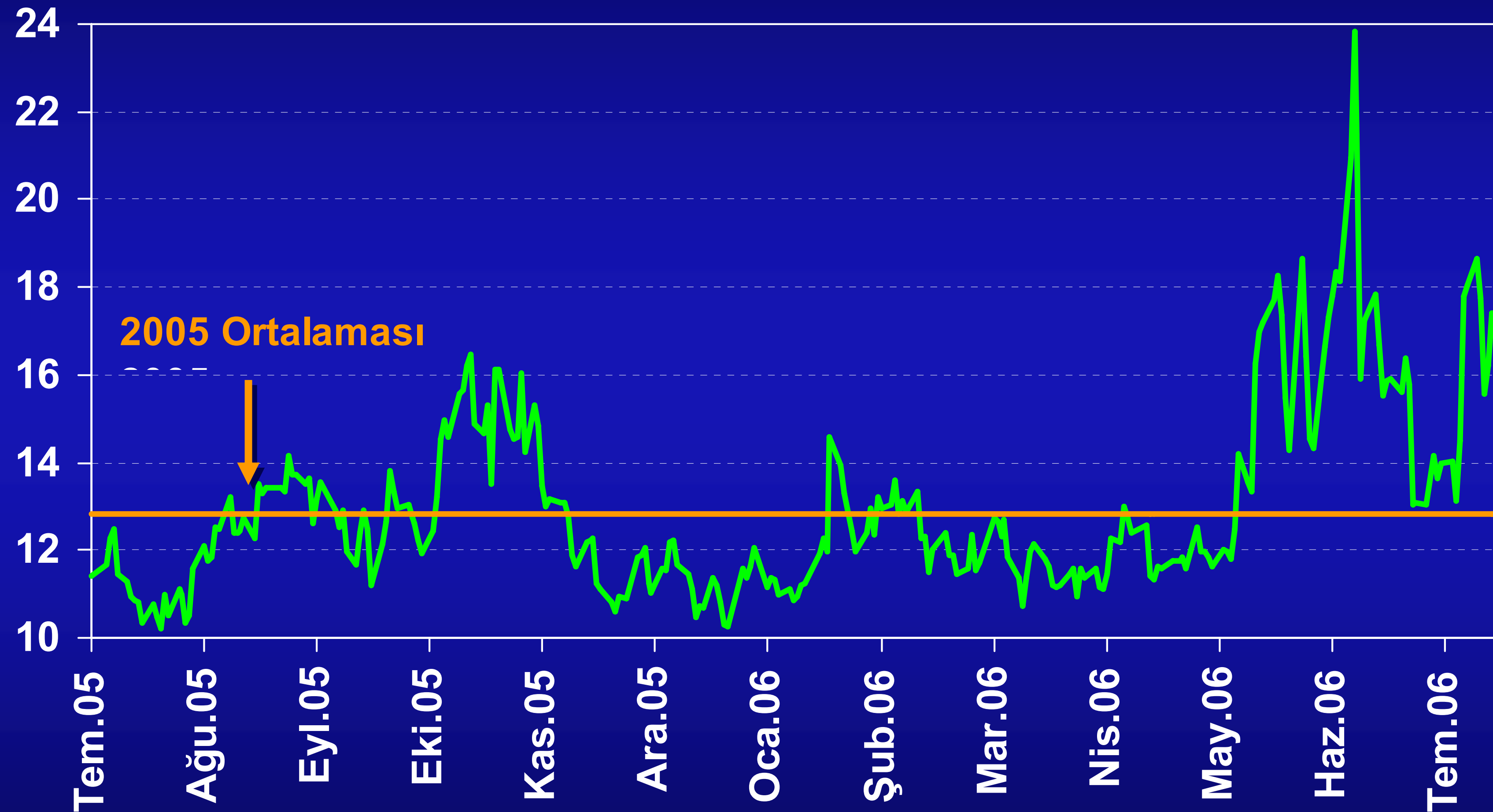
I. Global ve Yurtiçi Mali Piyasalardaki Son Gelişmeler

II. Temel Ekonomik Göstergelerdeki Gelişmeler

III. Yapısal Reformlar

I. Global ve Yurtiçi Mali Piyasalardaki Son Gelişmeler

Volatilite Endeksi (VIX)

Kaynak: Chicago Board of Trade

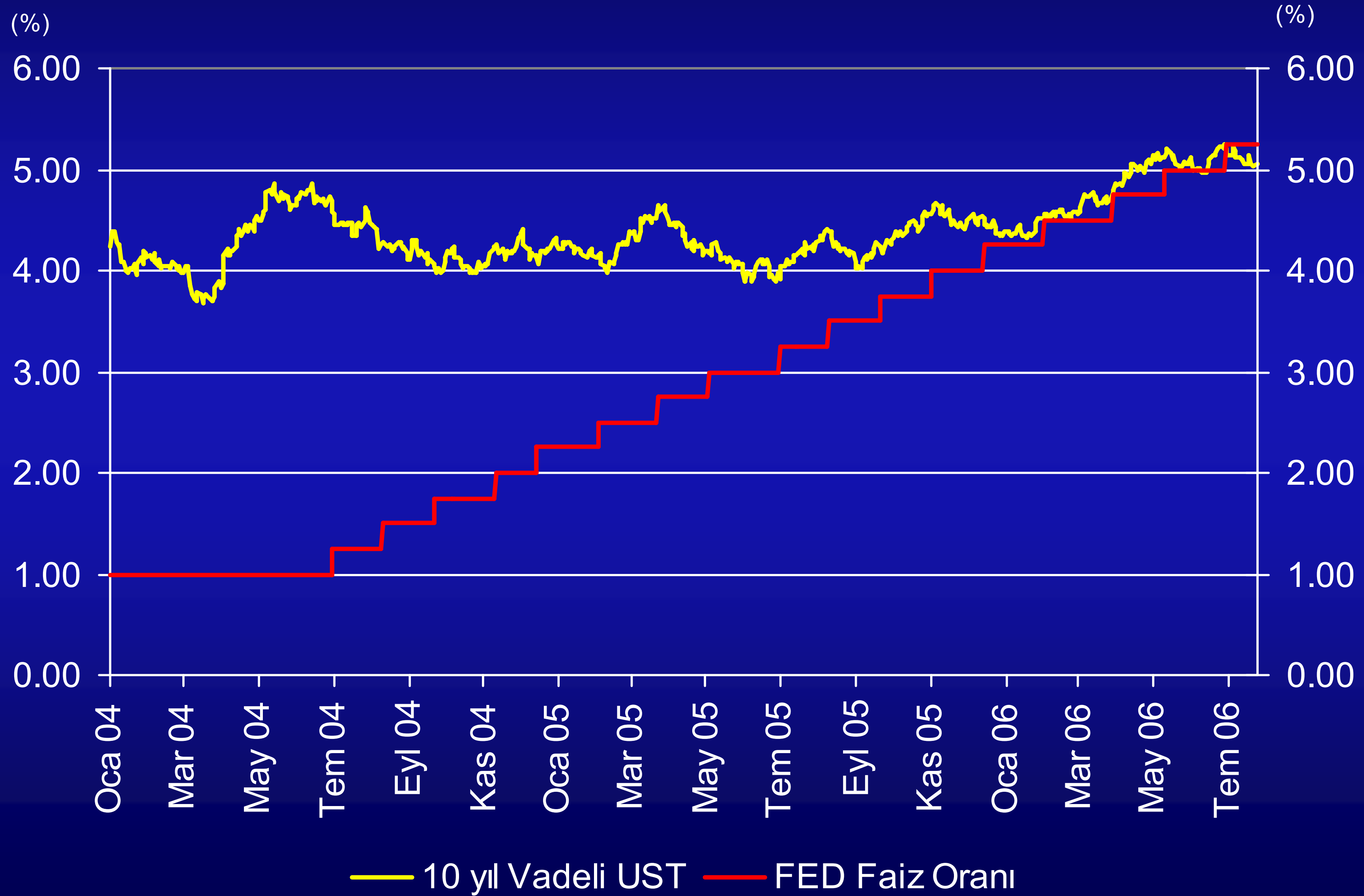
Tüketici Fiyatları Enflasyonu (Yıllık Yüzde Değişim)

	2002	2003	2004	2005	*2006**	*2007**
ABD	1.6	2.3	2.7	3.4	*3.2*	*2.5*
Euro Bölgesi	2.2	2.1	2.1	2.2	*2.1*	*2.2*
Japonya	-0.9	-0.3	-	-0.3	*0.3*	*0.6*

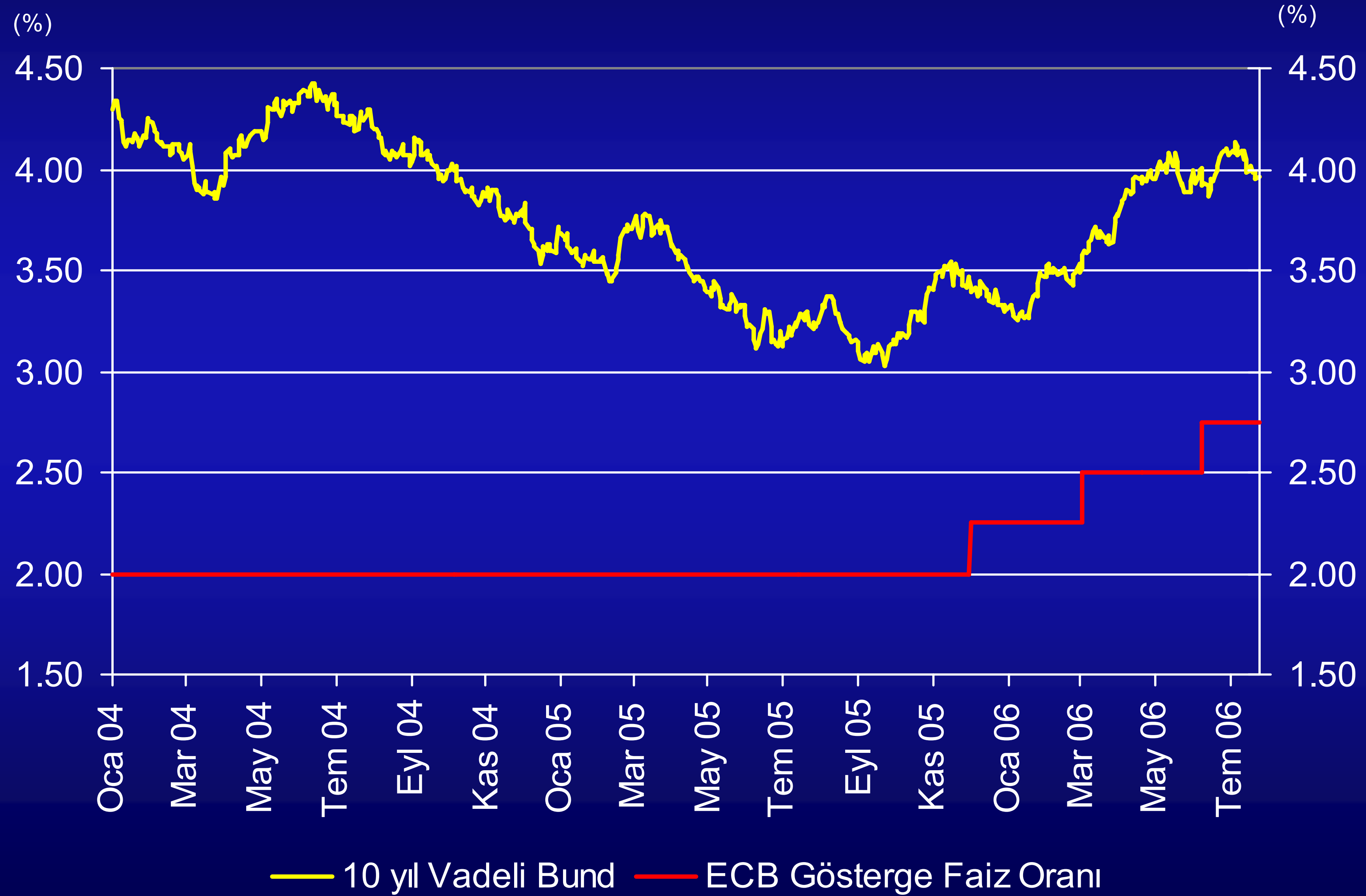
Kaynak: IMF

* Tahmin

ABD Faiz Hadleri

EURO Bölgesi Faiz Hadleri

Japonya Faiz Hadleri

Sıkı Para Politikası Uygulamalarının Yansımaları

Gelişmiş ülkelerdeki sıkı para politikası uygulamaları;

✓ Portföy yatırımlarının kompozisyonun değişmesine,

✓ Yükselen Piyasalardaki riskin yeniden değerlendirilmesine

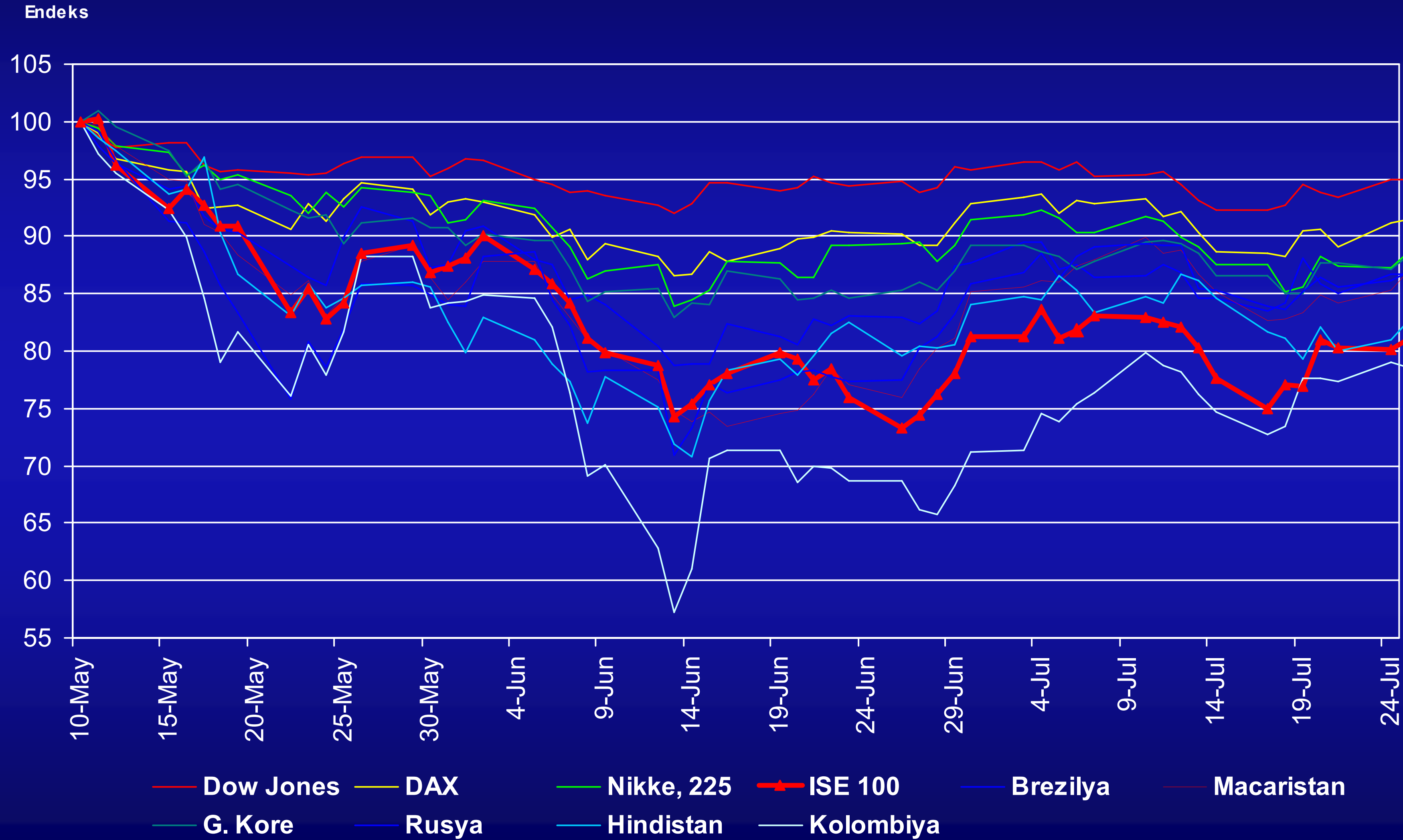
neden olmuş ve böylece

✓ Yükselen Piyasalardan sermaye çıkışları,

✓ Hisse senedinden sabit getirili ve para piyasası enstrümanlarına geçiş olmuştur.

➔ Bunun sonucunda Yükselen Piyasalardaki varlık fiyatlarında keskin düşüşler yaşanmıştır.

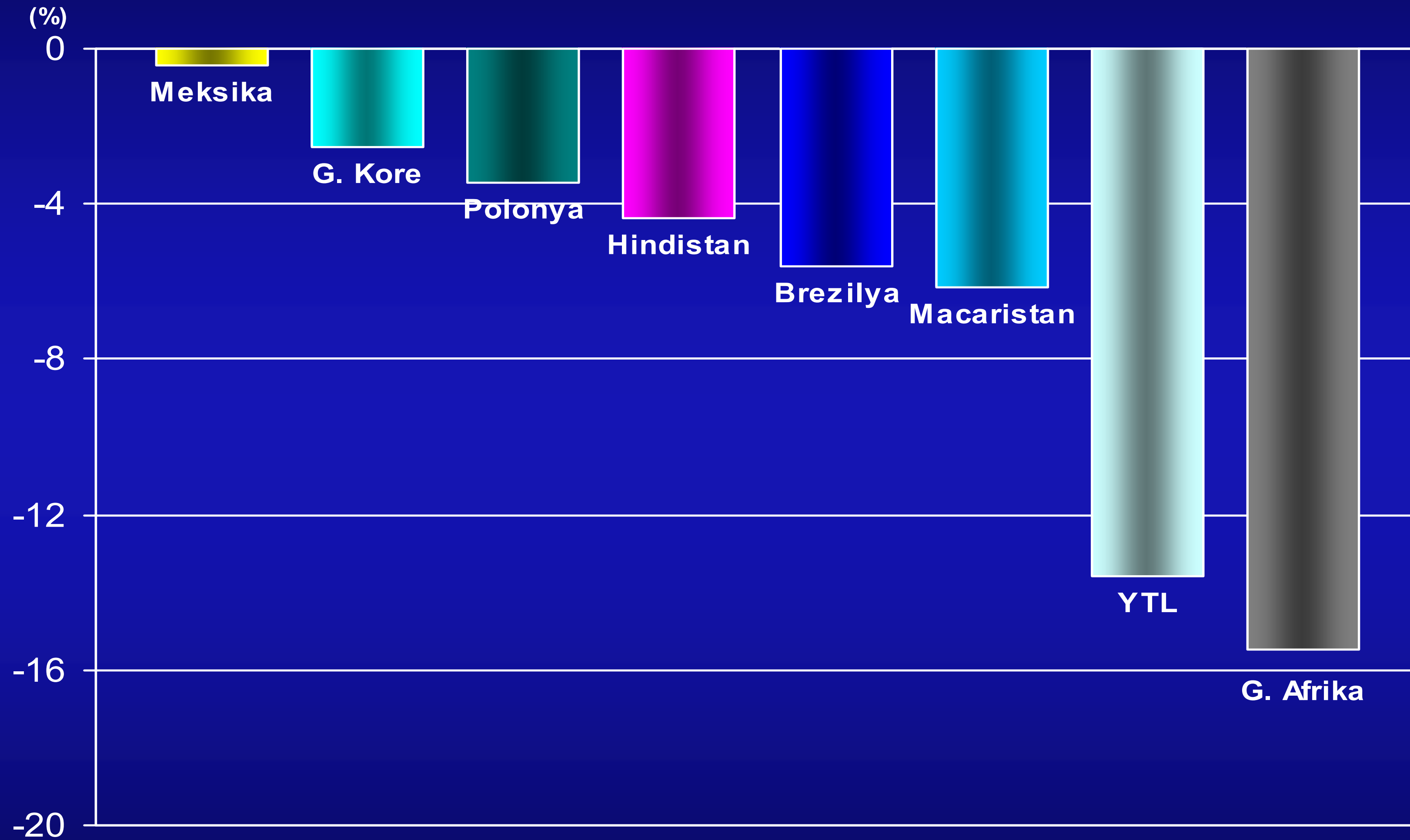
Ülkelerin Borsa Endeksleri *

***10.05.2006 =100**

(25 Temmuz itibarıyla)

Ülkelerin Para Birimleri *

*10.05.2006 tarihli FOMC Toplantısı Sonrası % Değişim

(25 Temmuz itibarıyla)

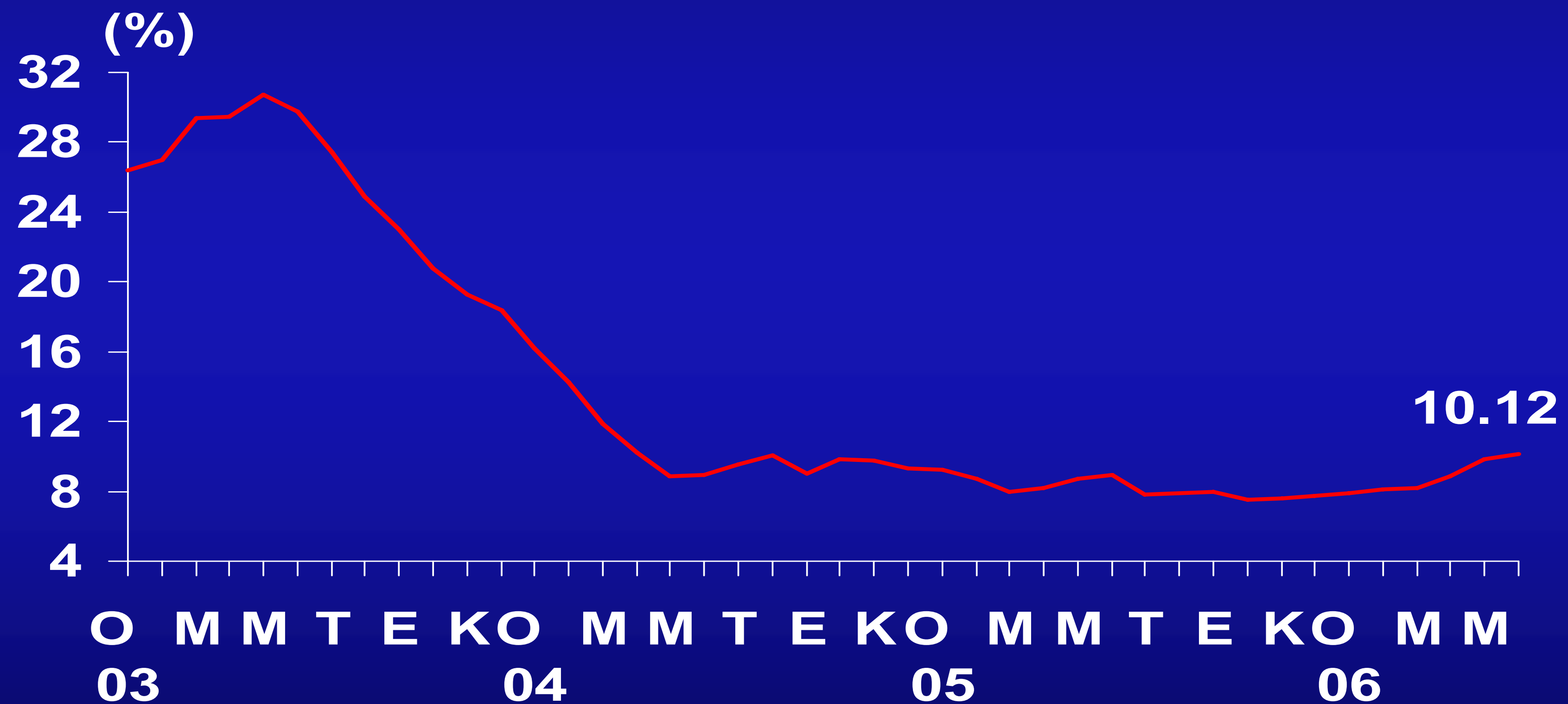
EMBI+ ve EMBI+ Türkiye Karşılaştırması

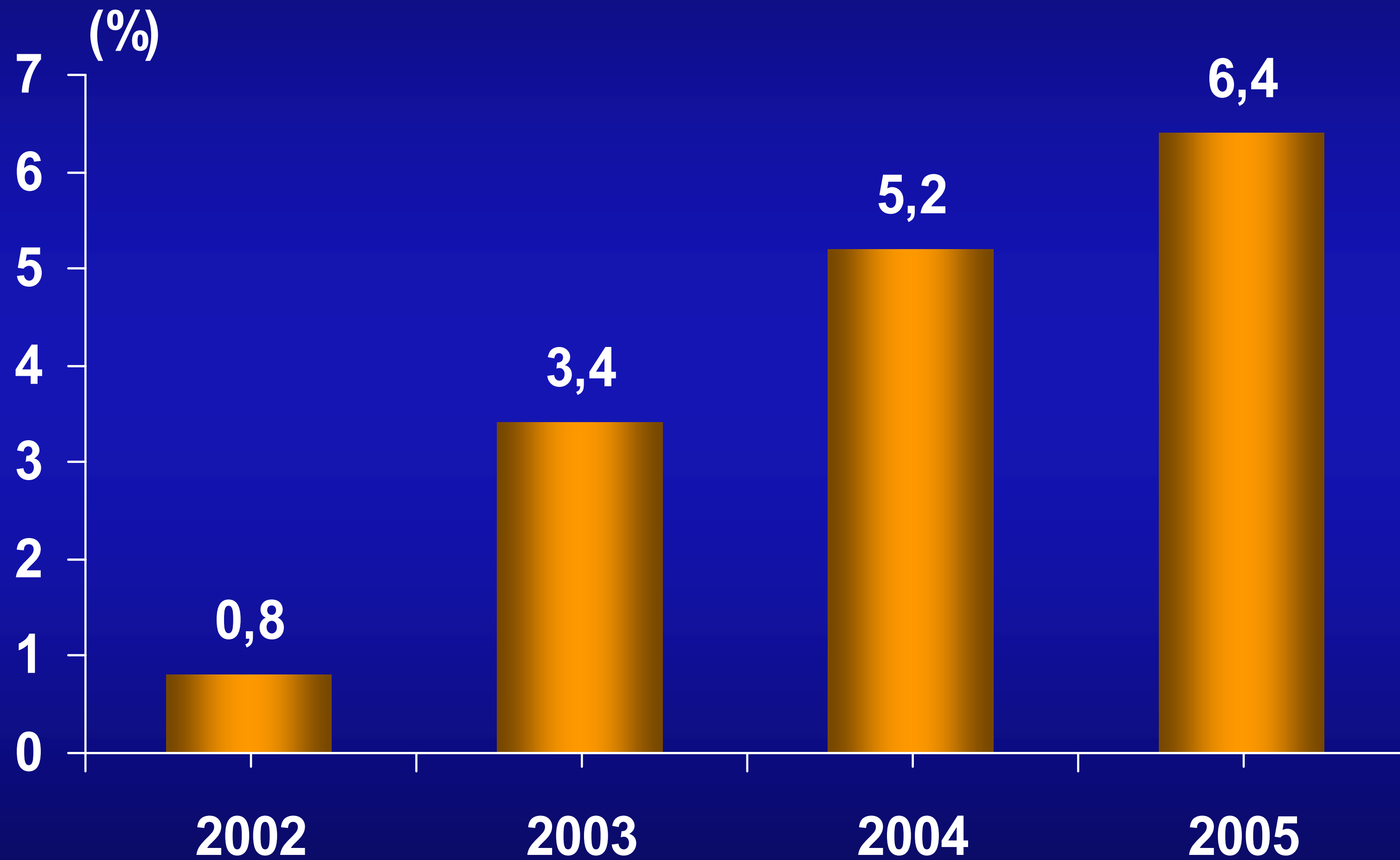
(25 Temmuz itibarıyla)

Enflasyon

Yıllık Enflasyon

Cari İşlemler Açığı (GSMH'ya oran)

Global Gelişmelere Karşı Türkiye'nin Politika Tepkisi

- ✓ Mali disiplinin daha da güçlendirilmesi
- ✓ Sıkı para politikası
- ✓ Borç yönetimindeki ihtiyatlı yaklaşımın sürdürülmesi ve esneklik
- ✓ Yapısal reformlara hız verilmesi

Maliye Politikası

❖ *Mevcut Hedefler:*

✓Toplam kamu kesimi için GSMH'nın yüzde 6,5'i oranındaki faiz dışı fazla hedefi

✓Sosyal Güvenlik Kuruluşlarının toplam açığının GSMH'nın yüzde 4,5'ini aşmaması

❖ *Yeni Düzenleme:*

✓Elde edilebilecek gelir fazlalarının harcanmayarak tasarruf edilmesi

- Merkezi Yönetim kapsamındaki kurumlar ile Sosyal Güvenlik kuruluşlarının faiz dışı harcamaları için üst limit getirilmesi

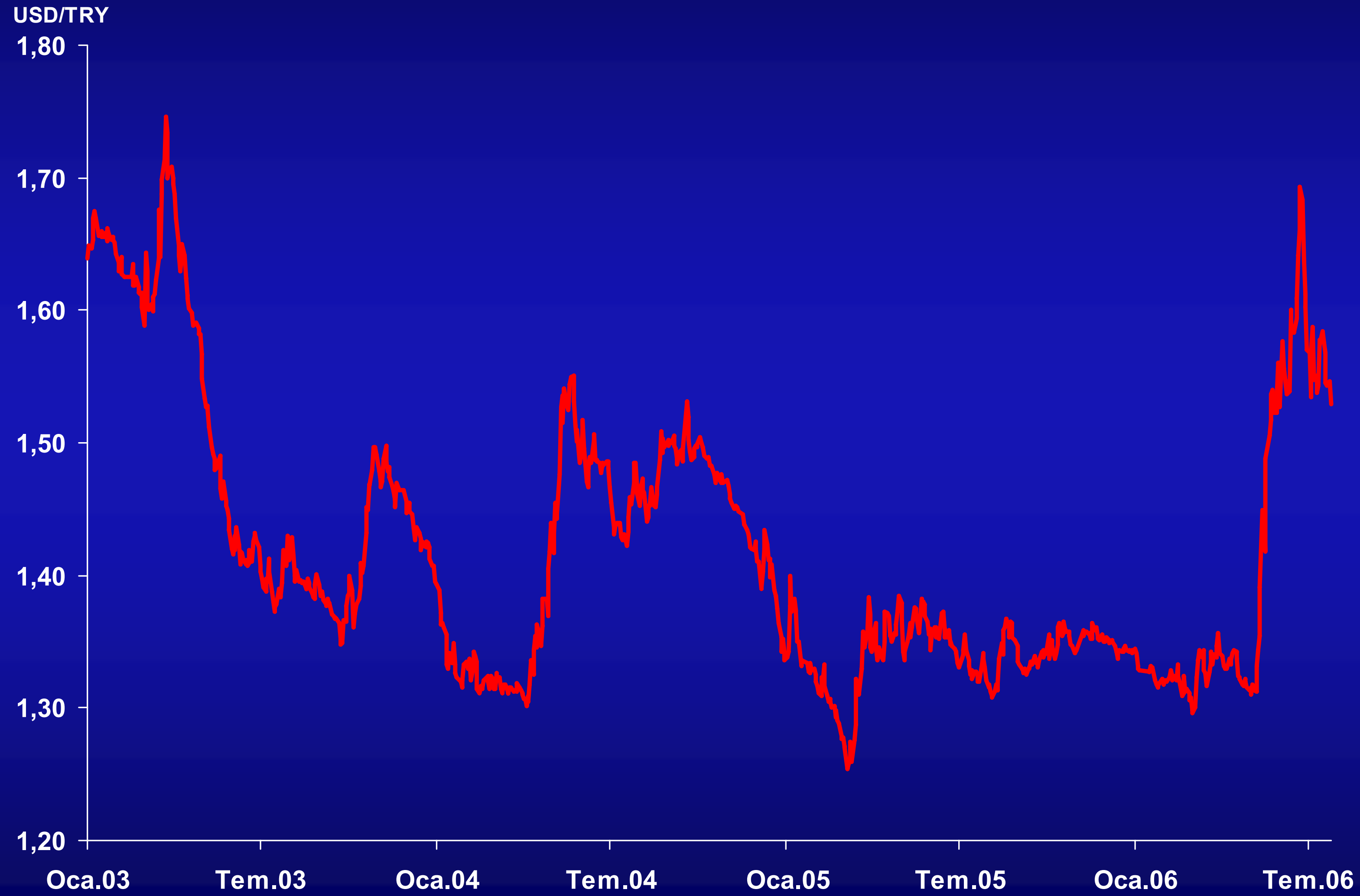
Para Politikası

- ✓ TCMB gecelik borç alma faiz oranının 425 baz puan arttırılarak yüzde 17,50'ye yükseltilmesi
- ✓ TCMB borç verme faiz oranının 625 baz puan arttırılarak yüzde 22,50 seviyesine yükseltilmesi
- ✓ Aktif Likidite Yönetimi
  - ✓ 1 ve 2 hafta vadeli TL depo alım ihaleleri
  - ✓ Döviz satım ihaleleri

Borç Yönetimi

- ✓Talep Koşullarıyla uyumlu İhraç Politikası
- ✓Borç Yaratmayan Kaynakların Güçlendirilmesi
- ✓Para Politikasıyla Yakın Koordinasyon

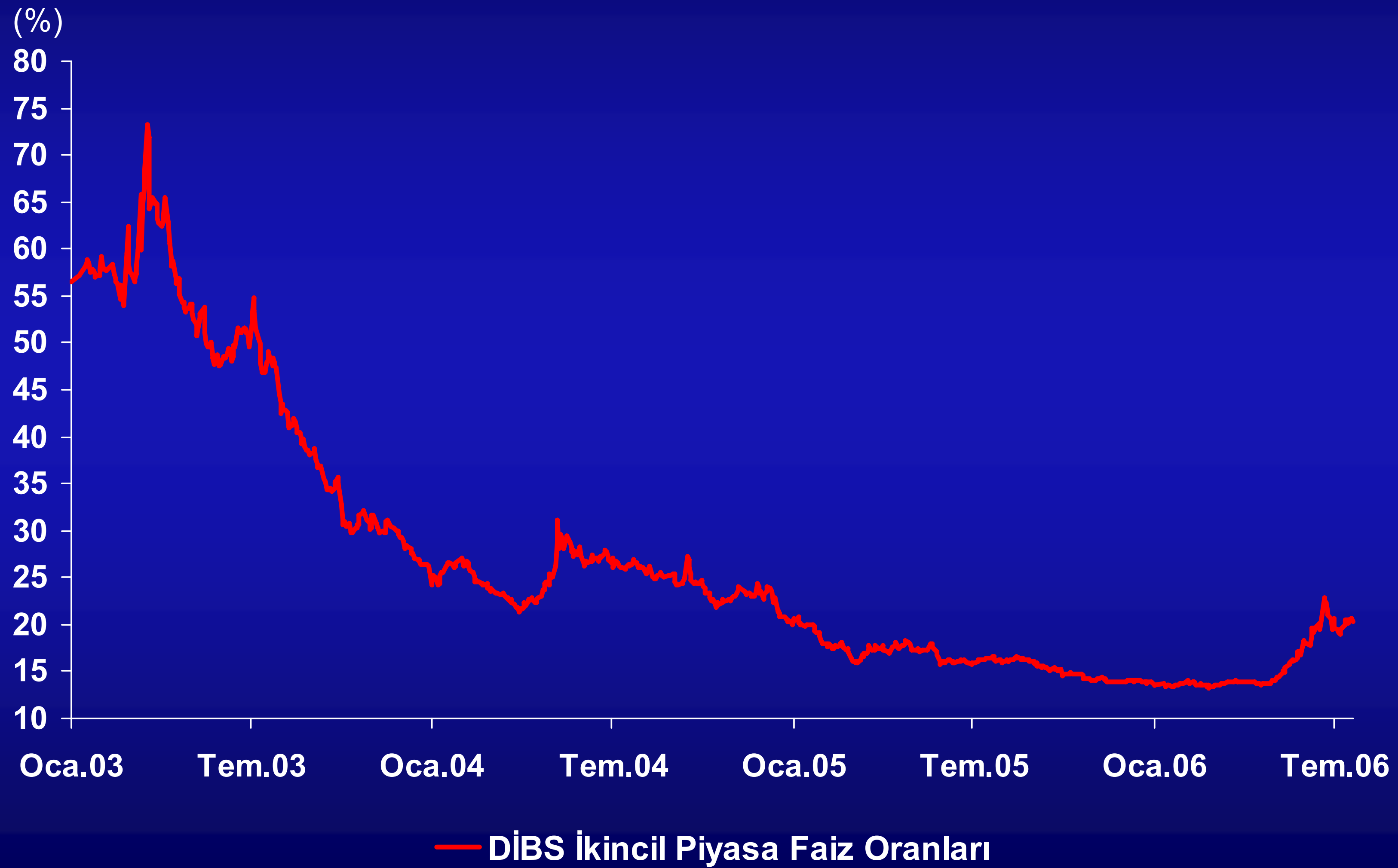
Döviz Kurları

Kaynak: TCMB

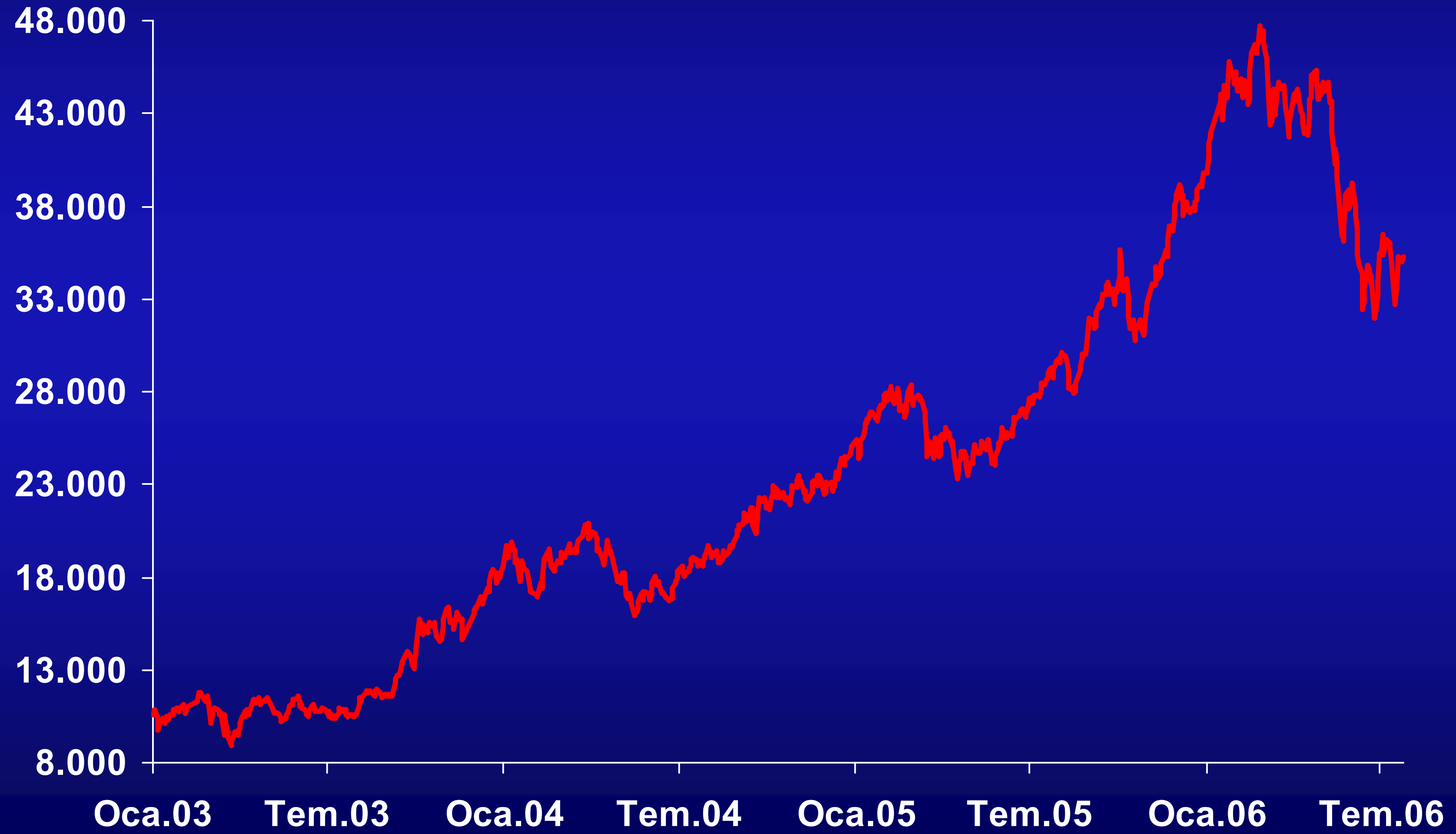
(*) 25 Temmuz 2006 itibarıyla

Faiz Oranları

(*) 25 Temmuz 2006 itibarıyla

İMKB Endeksi

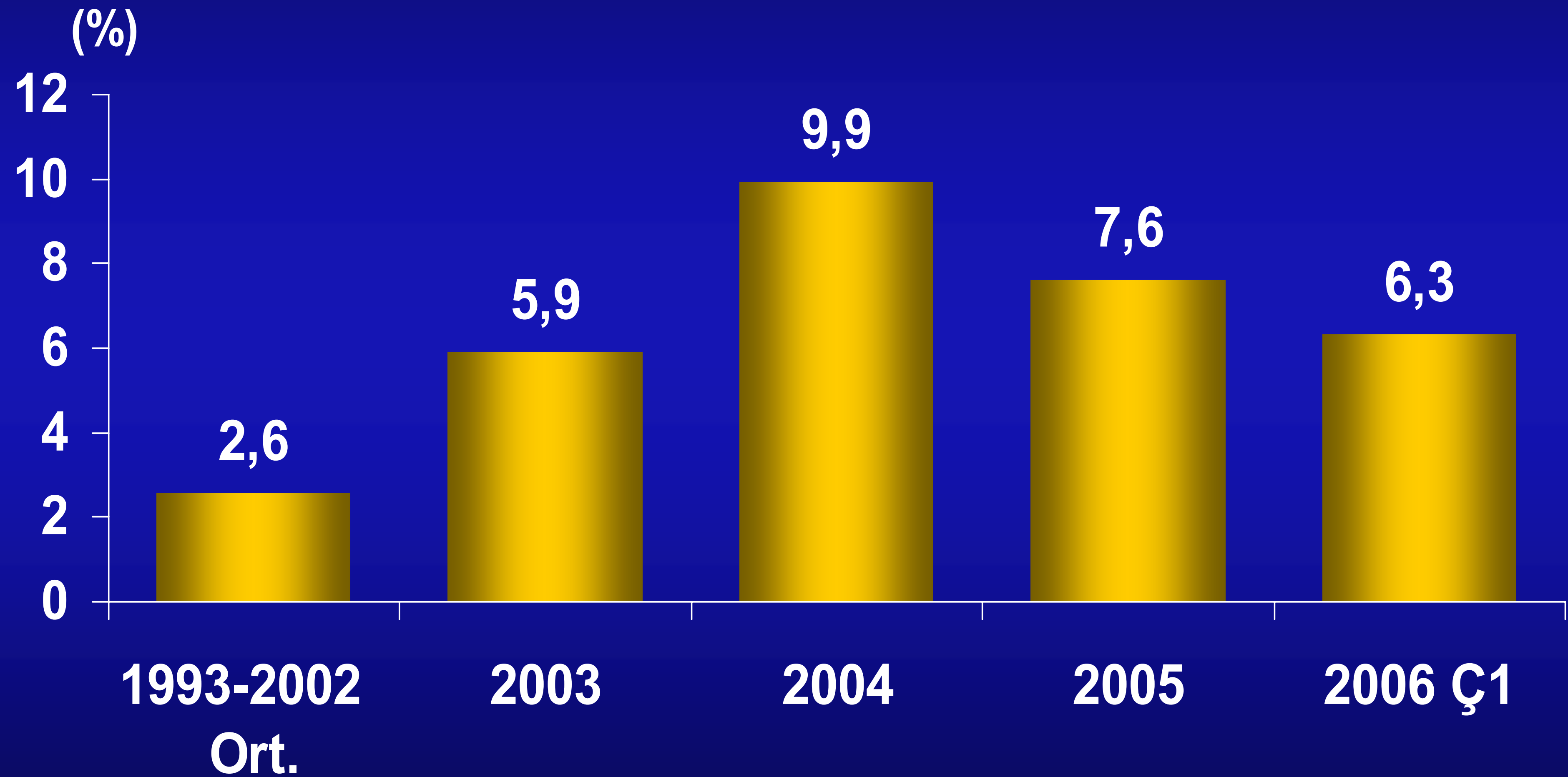
(*) 25 Temmuz 2006 itibarıyla

II. Temel Ekonomik Göstergelerdeki Gelişmeler

Güçlü Ekonomik Performans

- ✓ Güçlü büyüme performansı ve büyüme kompozisyonundaki iyileşme
- ✓ Tarım dışı sektörlerde ve ücretli-yevmiyeli istihdamdaki güçlü artış
- ✓ Güçlü ihracat ve turizm performansı
- ✓ Cari işlemler açığı finansmanında borç yaratmayan ve uzun vadeli araçların payının artması
- ✓ Fiyat istikrarına odaklı para politikası çerçevesi
- ✓ Enflasyondaki ataletin kırılması
- ✓ Güçlü bankacılık sektörü
- ✓ Kamu açıklarının azaltılmasında sağlanan başarı
- ✓ Azalan kamu borç yükü
- ✓ Risklere karşı daha dayanıklı kamu borç stoku kompozisyonu
- ✓ Hazine finansman dengesindeki iyileşme

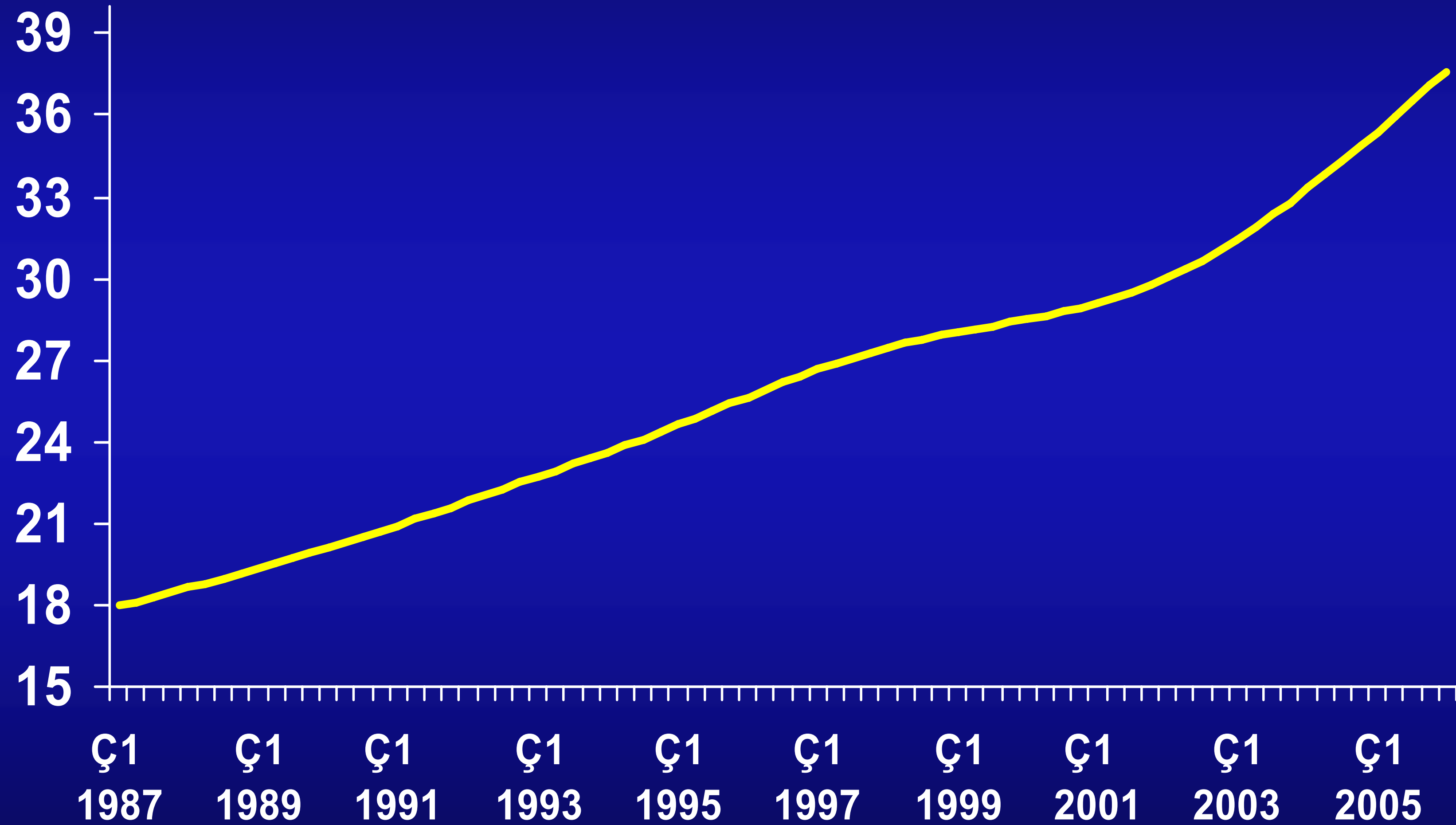
GSMH Büyümesi

Özel Yatırımların GSYİH Büyümesine Katkısı

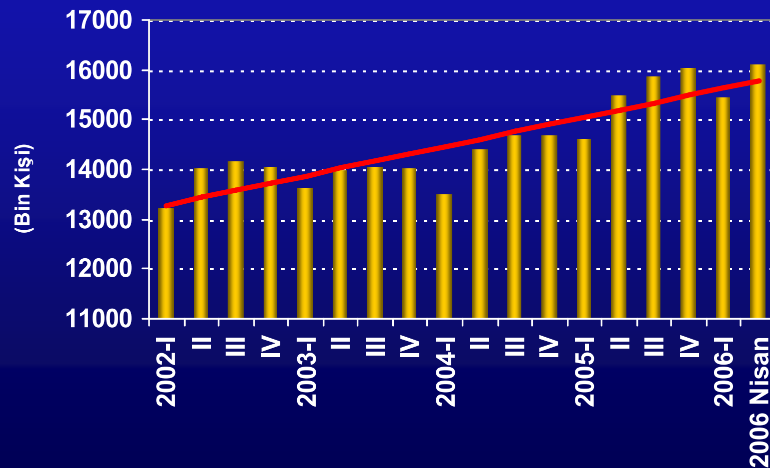

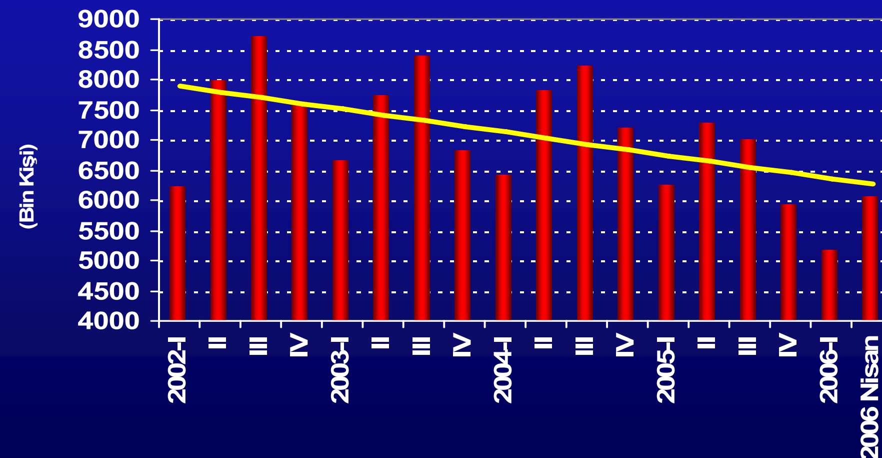
GSYİH Potansiyel Seviyesi (1987 Fiyatlarıyla)

İstihdamın Sektörel Dağılımı

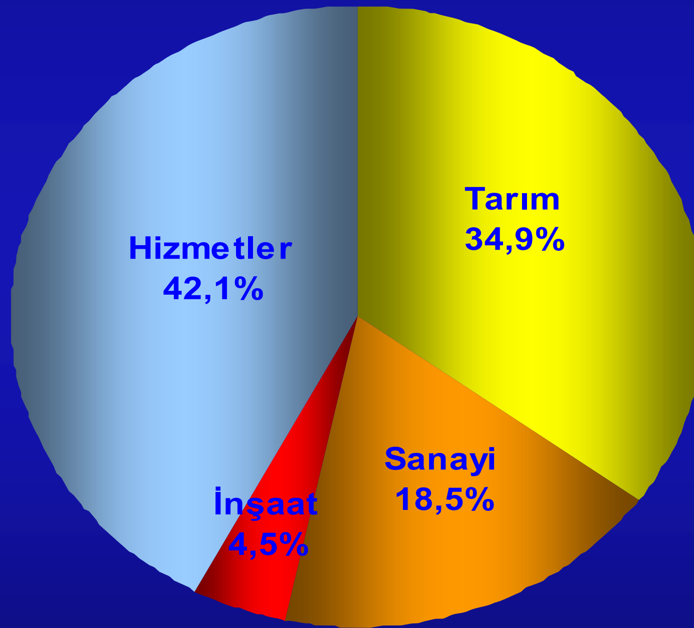
Bin Kişi	2002	2003	2004	2005	2006 Nisan
Toplam İstihdam	21354	21147	21719	21046	22171
Tarım	7458	7165	7400	6493	6065
Tarım Dışı İstihdam	13896	13982	14391	15553	16106
Sanayi	3954	3846	3988	4281	4281
İnşaat	958	965	1029	1171	1211
Hizmetler	8984	9171	9374	10101	10613

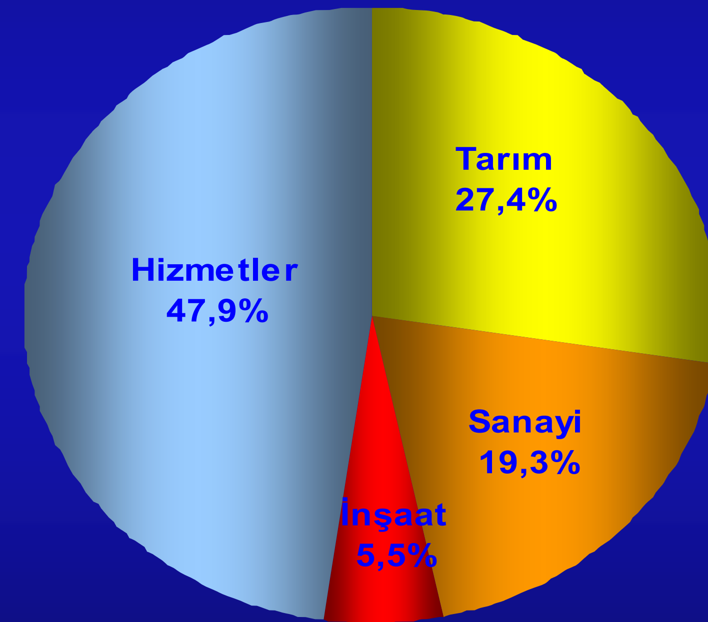

İstihdamın Sektörel Dağılımı

Tarımdan, sanayi ve hizmetler sektörlerine geçiş devam etmektedir...

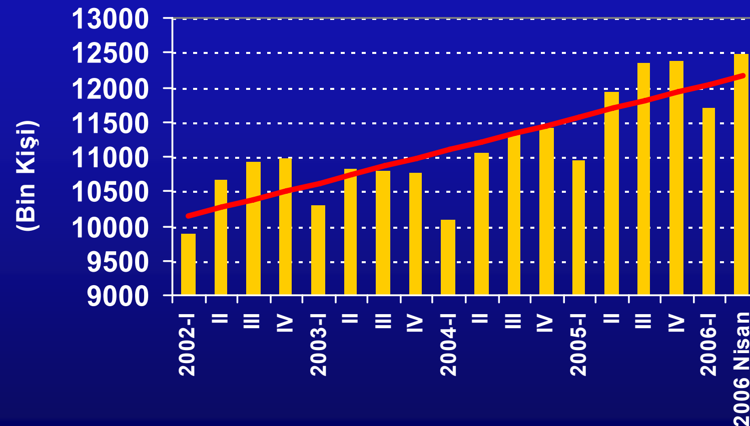

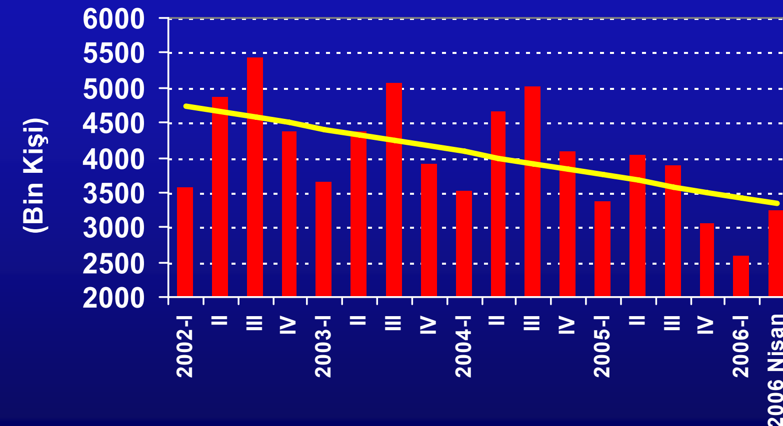
2002

2006 Nisan

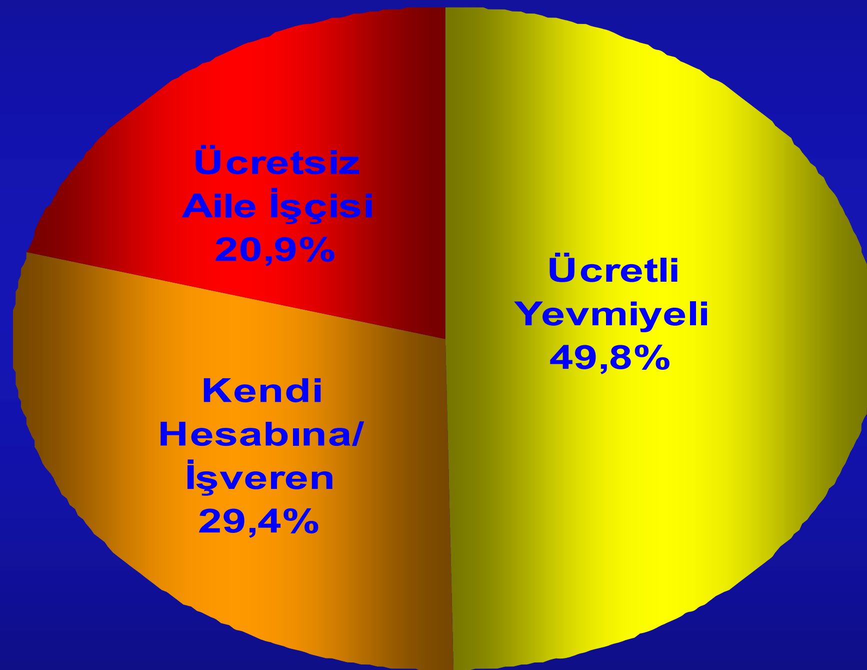
İstihdamın İşteki Duruma Göre Dağılımı (Bin Kişi)

Bin Kişi	2002	2003	2004	2005	2006 Nisan
Ücretsiz Aile İşçisi	4.455	4.137	4.304	3.526	3.231
Ücretli / Yevmiyeli	10.624	10.708	11.079	11.948	12.471
Kendi Hesabına / İşveren	6.275	6.302	6.408	6.570	6.469

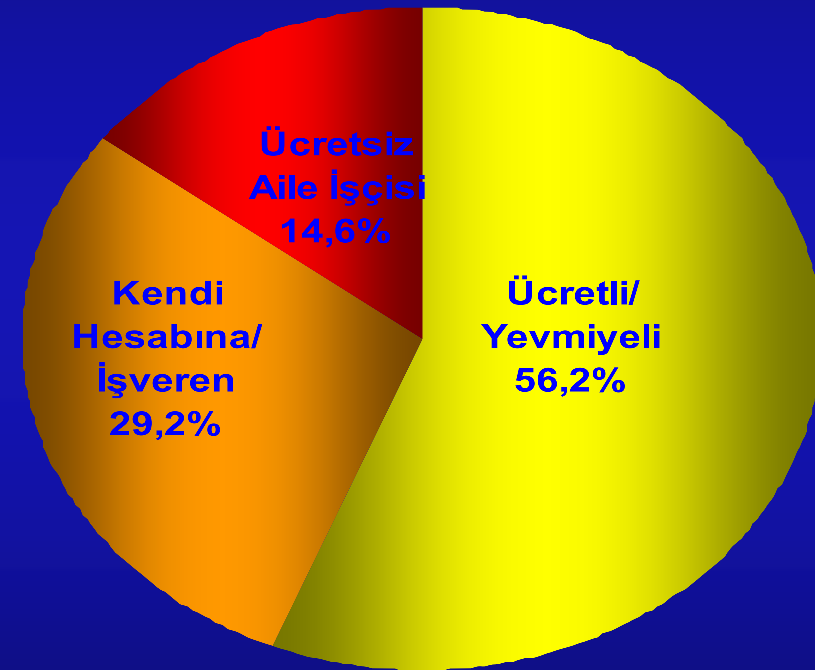

İstihdamın İşteki Duruma Göre Dağılımı

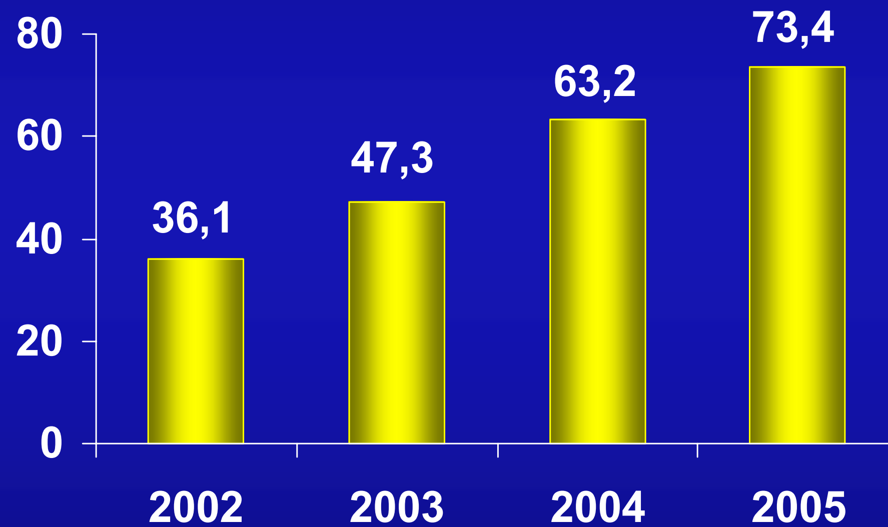

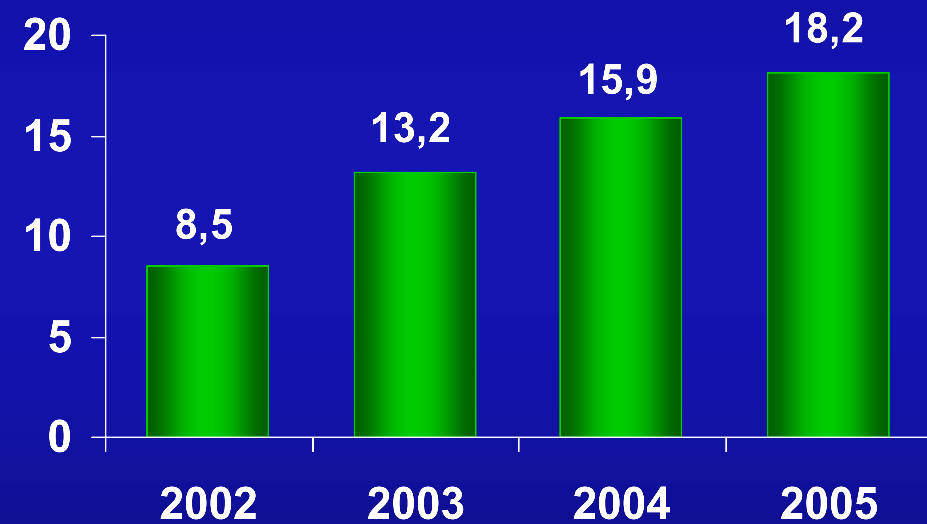
2002

2006 Nisan

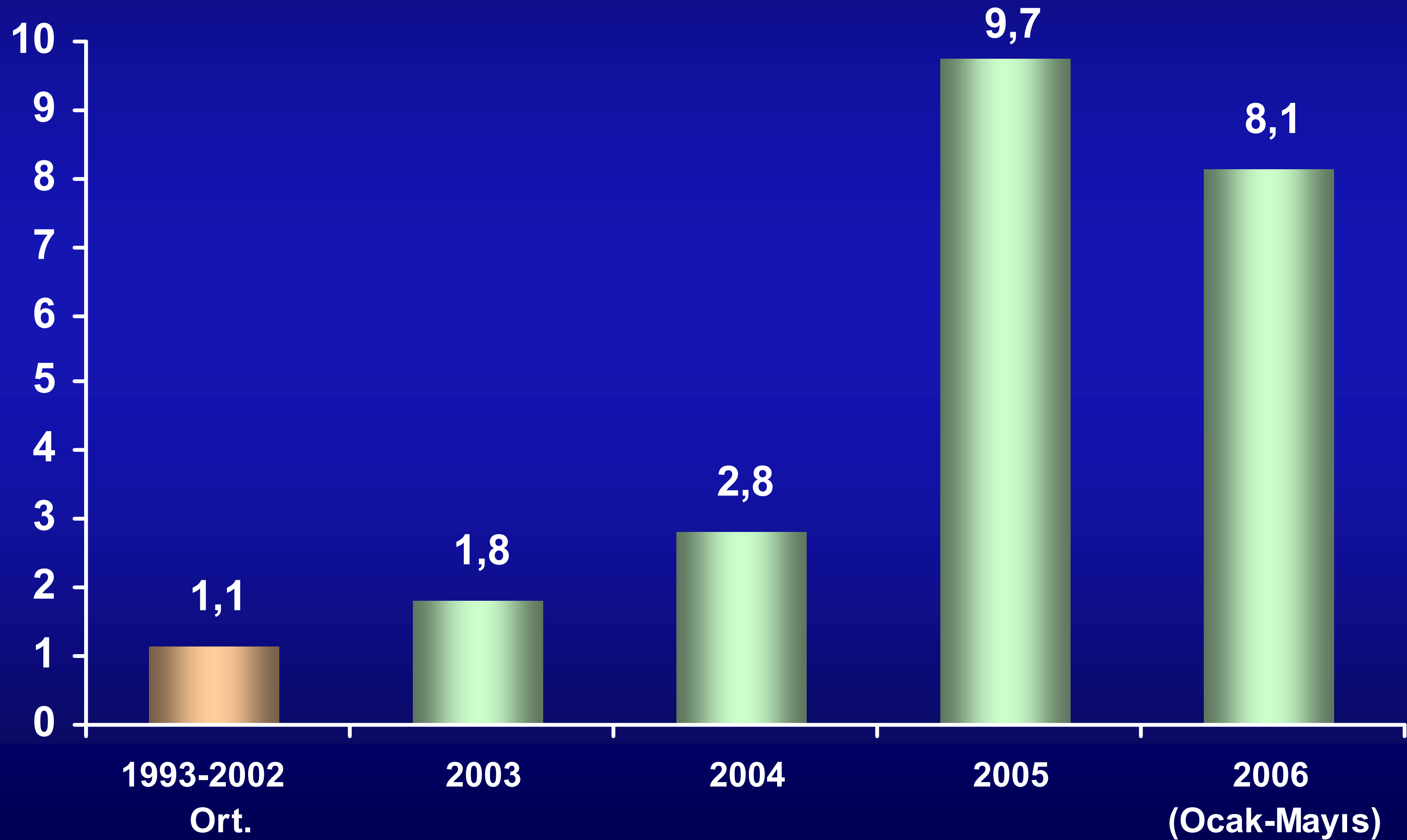
İhracat ve Turizm Gelirleri (Milyar dolar)

Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımları

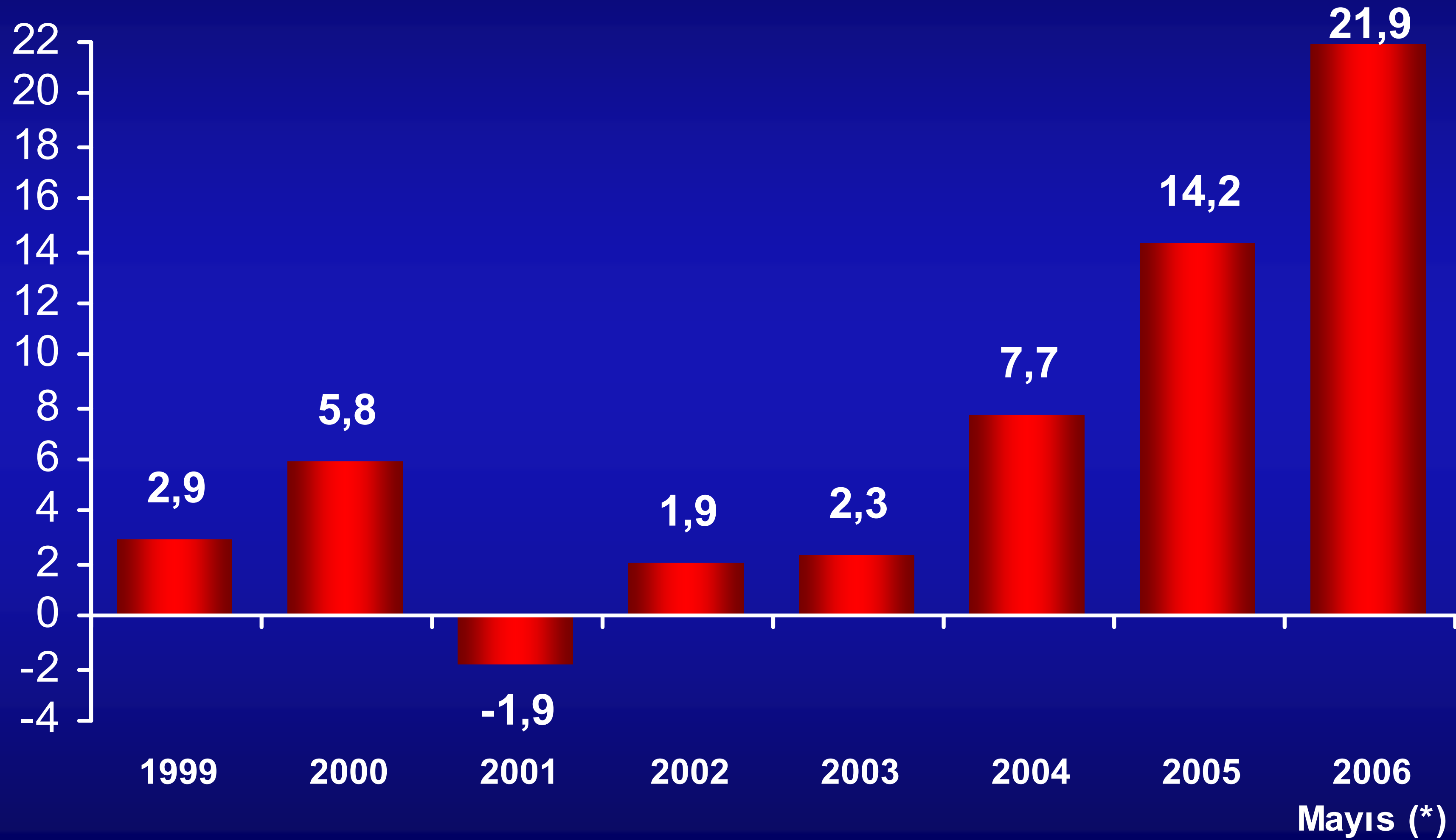
(milyar dolar)

2006 Yılı Doğrudan Yabancı Sermaye Girişi Tahmini

Doğrudan Yabancı Sermaye	Tahmin Aralığı (Milyon ABD Doları)
ÖZELLEŞTİRME	**1,316 – 5,518**
Türk Telekom	1,048 – 5.240
TMSF SATIŞLARI	**4,611 – 5,828**
Telsim	4,550 – 4,550
BİRLEŞME ve DEVRALMA İŞLEMLERİ	**4,456 – 8,604**
Finansbank	2,760 - 2,760
YERLEŞİK OLMAYANLARA GAYRİMENKUL SATIŞLARI	**1,850 – 2,500**
SERMAYE TRANSFERİ (özelleştirme ve birleşme ve devralma işlemleri hariç)	**1,300 – 1,800**
TOPLAM	**13,533 - 24,250**

Bankadışı Özel Sektörün Ticaret ve Yatırım Amaçlı Dış Finansmanı (net, Milyar ABD Doları)

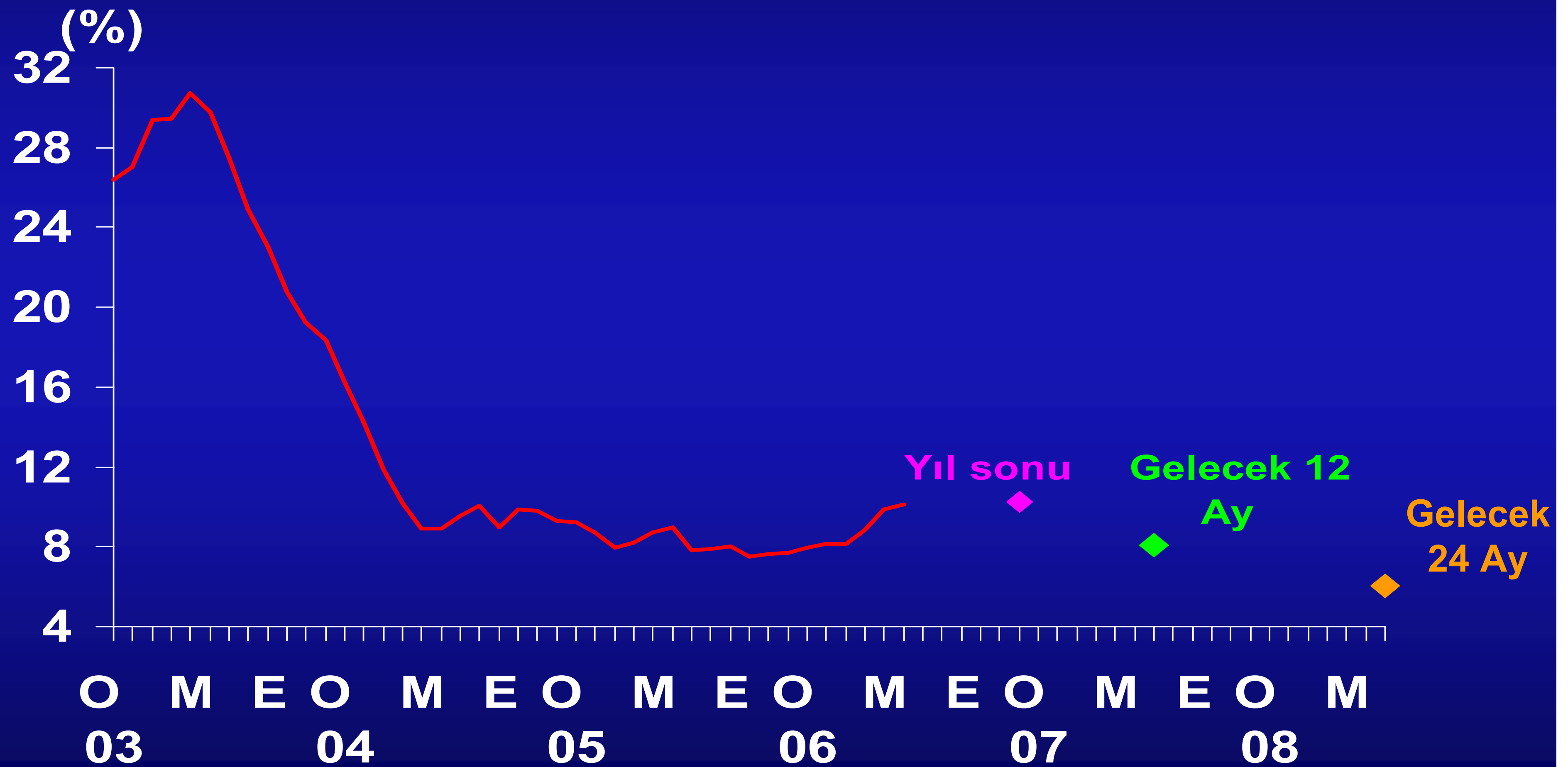
(*) Yıllıklandırılmış

Fiyat İstikrarına Odaklı Para Politikası Çerçevesi

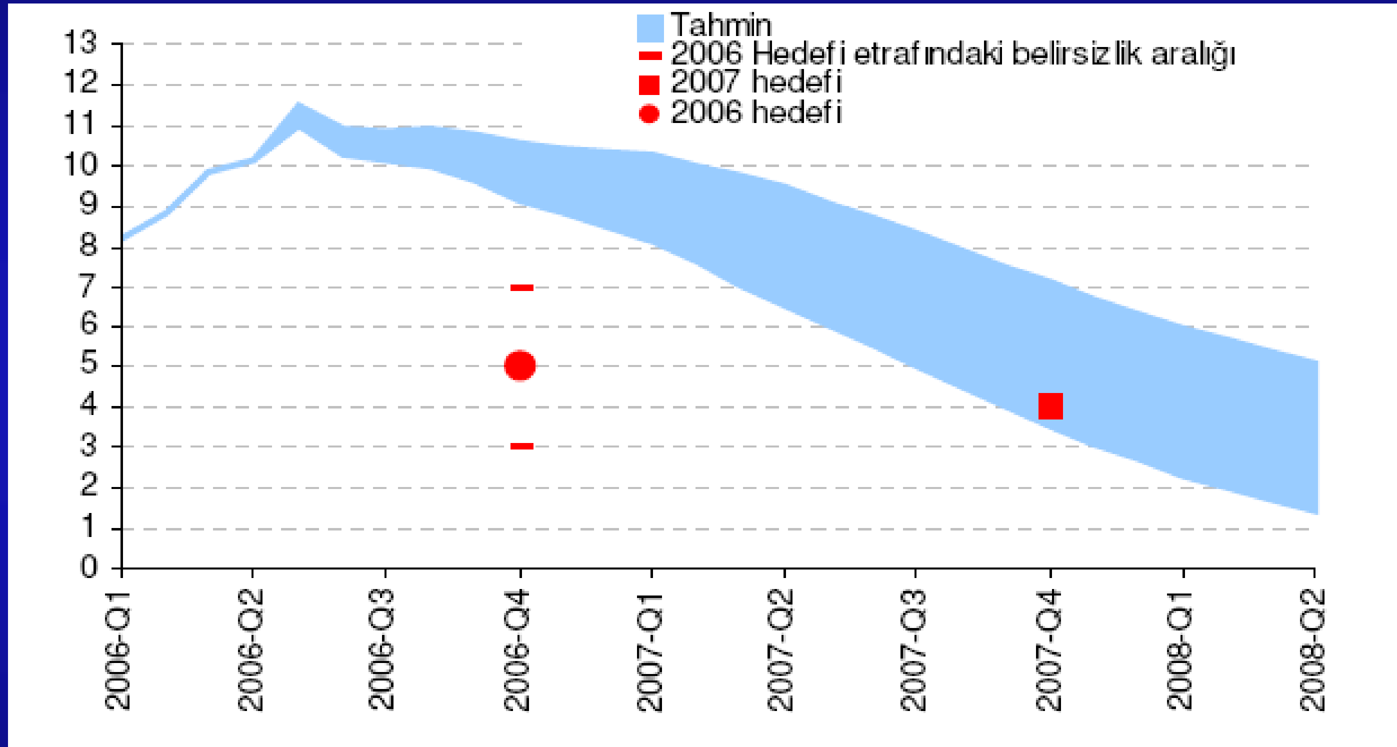
- ✓Enflasyon hedeflemesi
  - ✓ Merkez Bankası'nın ana hedefi olarak fiyat istikrarı
- ✓Dalgalı döviz kuru rejimi
- ✓Merkez Bankası bağımsızlığı

➔ Makro politikaların artan öngörülebilirliği ve içsel tutarlılığı

Yıllık Enflasyon Beklentileri

TCMB’nin 2006 ve 2007 yılları için Enflasyon Projeksiyonu*

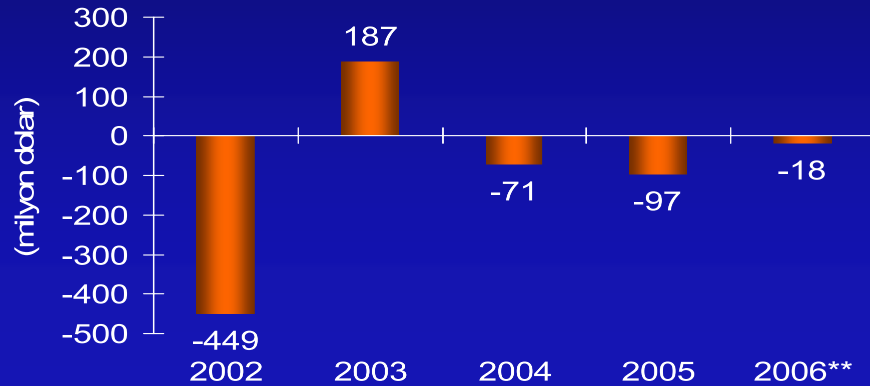

Kaynak: TCMB

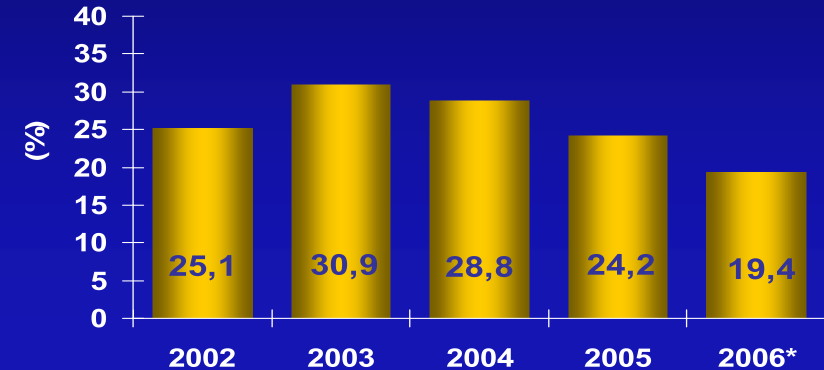
* 10 Temmuz itibarıyla. 28 Temmuz’da yayımlanacak enflasyon raporunda yer alacak olan tahminler veri akışına bağlı olarak farklılaşabilecektir. Enflasyonun yüzde 70 olasılıkla taralı alanın içinde kalacağı öngörülmektedir.

Bankacılık Sektörüne İlişkin Göstergeler

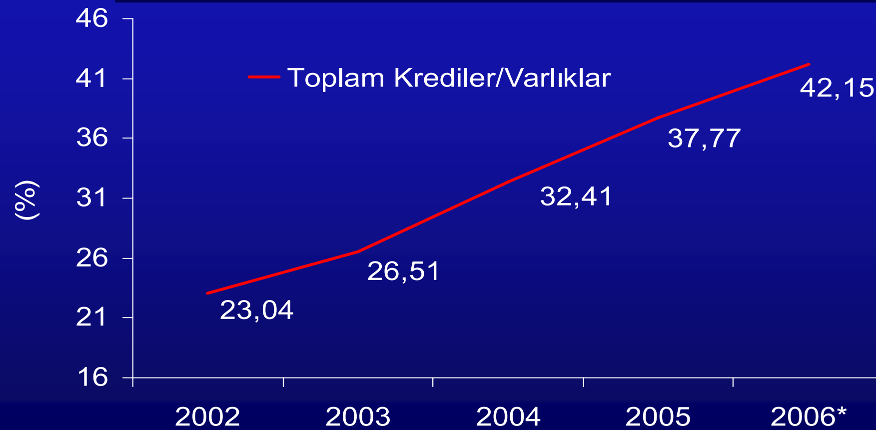
Bankacılık Sektörü Yabancı Para Pozisyonu

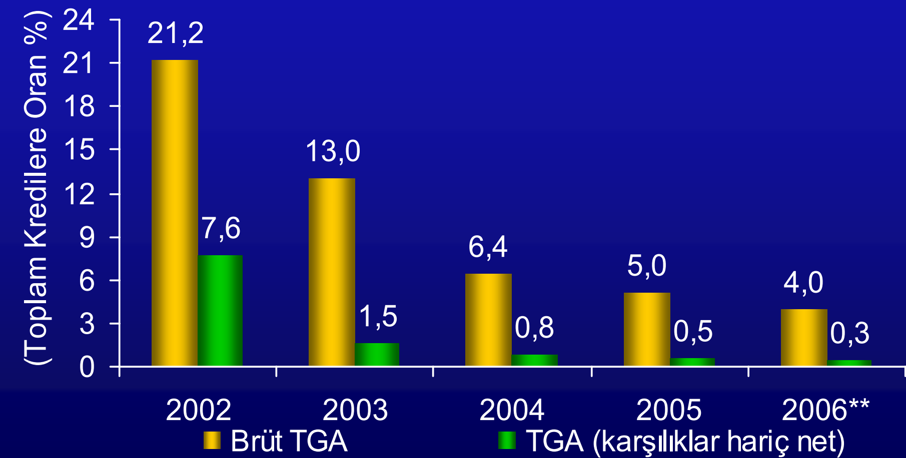
Yüksek Sermaye Yeterliliği

Artan Finansal Aracılık Faaliyetleri

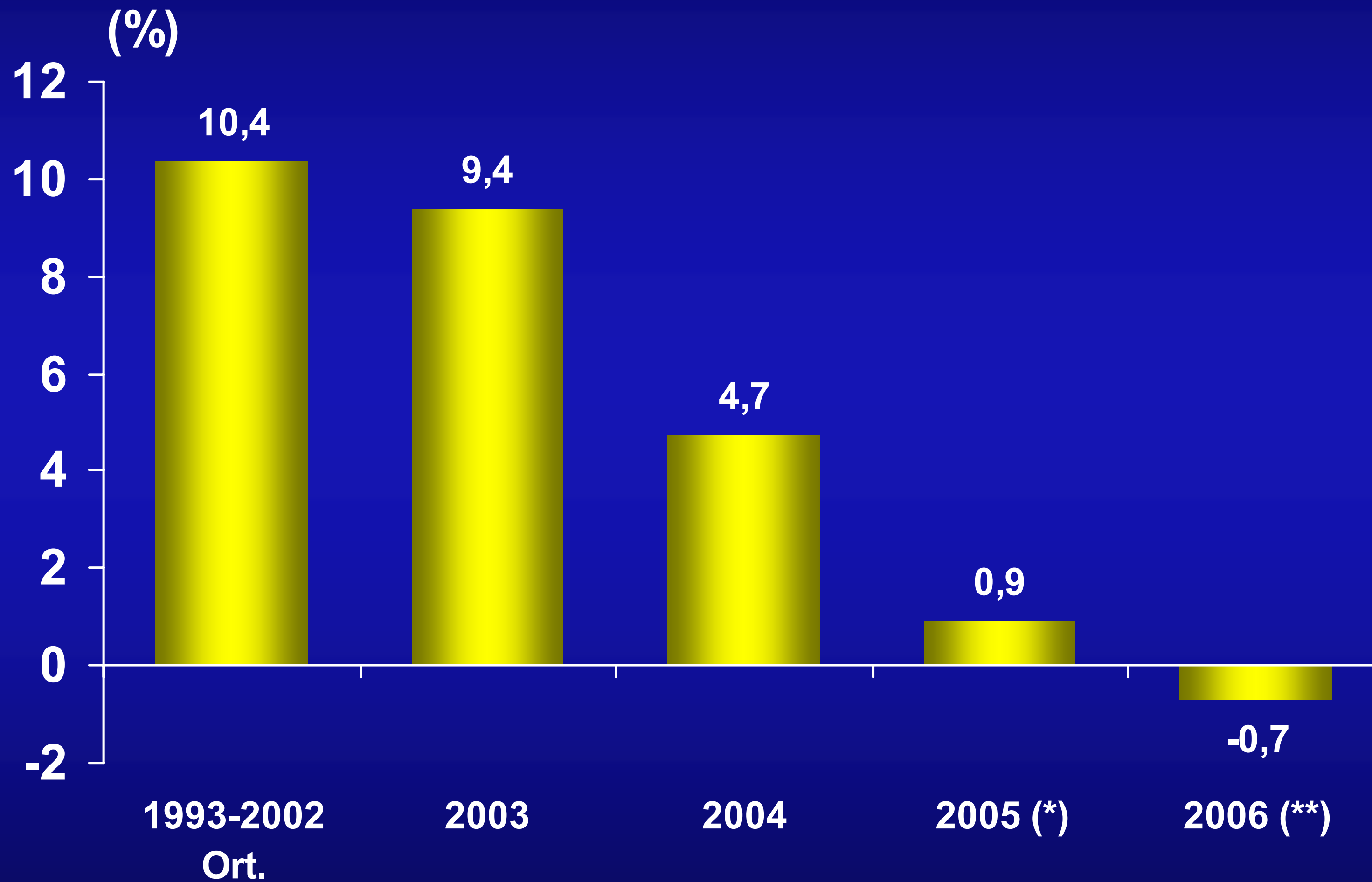
Azalan Kredi Riski

***Mayıs 2006 itibarıyla**

****14 Temmuz 2006 itibarıyla**

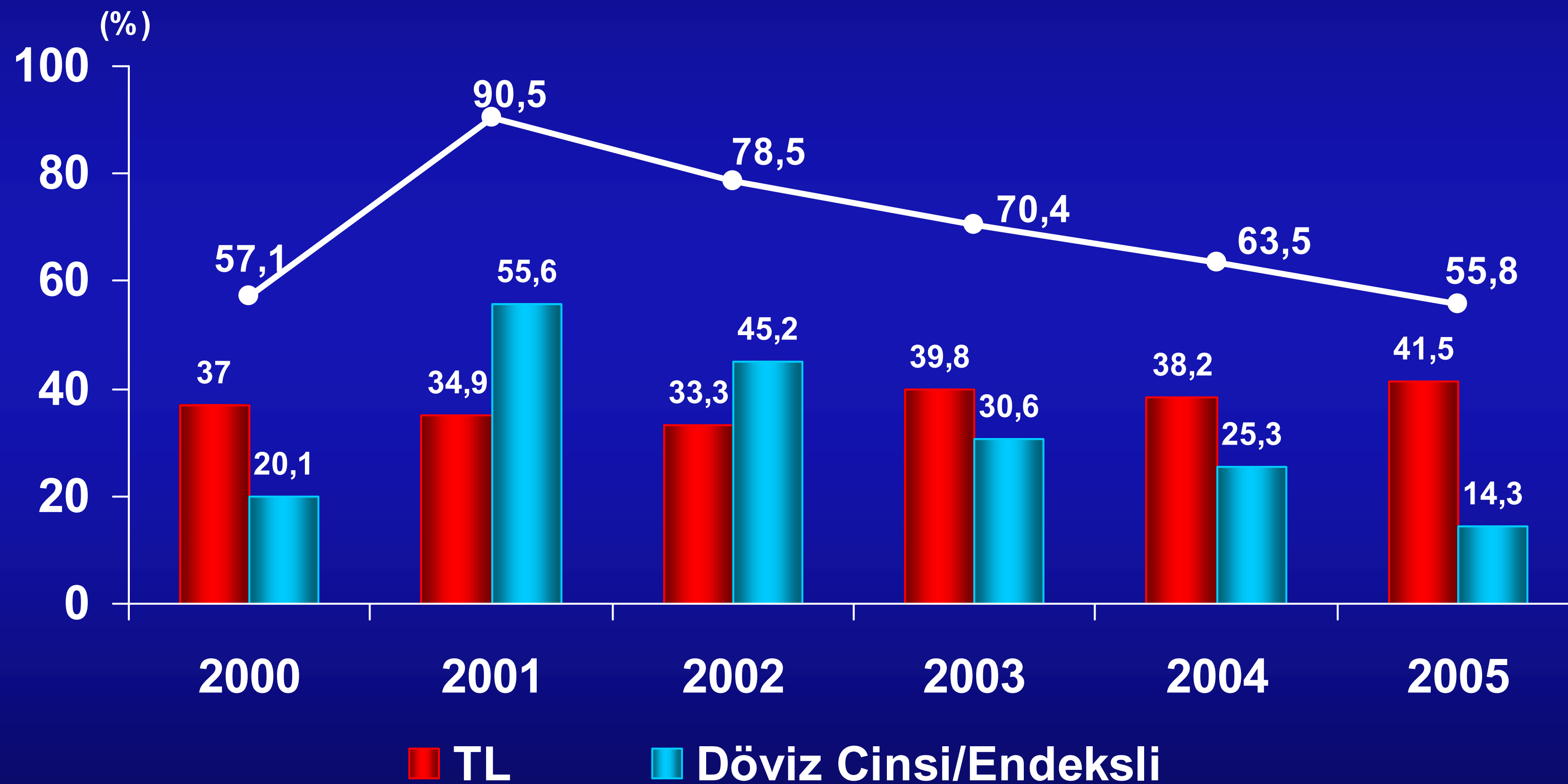
Kamu Kesimi Borçlanma Gereği (GSMH'ya oran)

(*) Yıl sonu gerçekleşme tahmini

(**) Program

Toplam Kamu Net Borç Stoku (GSMH'ya oran)

Şoklara Karşı Dayanıklılık

	Net Borç Stoku/GSMH Oranındaki Değişme (*)
TL'nin %10 Reel Değer Kaybı / Kazancı	*+ / - 1,5 Puan*
TL Cinsi Borcun Reel Faizinin 3 Puan Artması / Azalması	*+ / - 1,2 Puan*
GSMH Büyümesinin 2 Puan Artması / Azalması	*+ / - 1,1 Puan*
Faiz Dışı Fazlanın 1 Puan Artması / Azalması	*+ / - 1,0 Puan*

(*) Senaryoların 2006 yılı sonunda Toplam Kamu Net Borç Stoku / GSMH oranında yol açabileceği etkiyi göstermektedir.

2006 Finansman Programı

(Milyar YTL)	2006 (Prog.) *(Ocak 2006 Duyuru)*	Ocak-Haziran 2006 (Geç.)
I-TOPLAM BORÇ SERVİSİ	168.4	86.2
İç Borç servisi	144.5	74.8
Dış Borç Servisi	23.8	11.3
II-FİNANSMAN	168.4	86.2
Borçlanma Dışı Kaynaklar	40.2	30.0
Faiz dışı Fazla	30.2	21.5
Özelleştirme	7.0	8.5
Diğer	3.1	0.0
Kasa/Banka Değişimi	0.0	-3.4
Toplam Borçlanma	128.1	59.6
Dış Borçlanma	16.7	6.7
İç Borçlanma	111.4	52.9
TOPLAM İÇ BORÇ ÇEVİRME ORANI	%77.1	%70.7

IV. Yapısal Reformlar

Yapısal Reformlar

Yapısal Reform Ajandasının Temel Bileşenleri

- ✓ Kamu Kesimi Reformu
- ✓ Mali Sektör Reformu
- ✓ Sosyal Güvenlik Reformu
- ✓ Vergi Reformu
- ✓ Özel Sektörün Ekonomideki Rolünün Artırılması

Yapısal Reformlar

Kamu Kesimi Reformu :

- ✓ Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
- ✓ Kamu İhale Kanunu
- ✓ Kamu Kesimi İstihdamının Rasyonelleştirilmesi
- ✓ Kamu Kesimi Bütçe ve Yatırımlarının Rasyonelleştirilmesi
- ✓ Kamu Çalışanları Etik Kuralları
- ✓ Vatandaşlar için Bilgi Edinme Kanunu

Yapısal Reformlar

Mali Sektör Reformu :

✓ Avrupa Birliği Standartlarında Düzenleme ve Denetleme

- Avrupa Birliği Standartlarında Yeni Bankacılık ve Sigortacılık Kanunları
- Düzenlemelerin Uygulamaya Geçirilmesi
- Finansal Sektör Değerlendirme Programına (FSAP) Başlanması

✓ Özel Bankaların Güçlendirilmesi

- Sermaye Yeterlilik Rasyosunda İyileştirme
- Birleşmelerin Teşviki

✓ Kamu Bankaları Reformu

- Mali ve Operasyonel Yeniden Yapılandırma
- Halkbank Özelleştirme Sürecinin Başlatılması

Yapısal Reformlar

Sosyal Güvenlik Reformu:

- ✓ Sosyal Güvenlik Reformu Kanunu (20 Mayıs 2006'da yasalaştı.)
- ✓ Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu (16 Haziran 2006'da yasalaştı.)

Vergi Reformu:

- ✓ Gelir Vergisi Kanunu : i. Oransal Reform (8 Nisan 2006'da yasalaştı.)
  ii. Yapısal Reform (çalışmalar devam etmektedir.)
- ✓ Kurumlar Vergisi Kanunu (21 Haziran 2006'da yasalaştı.)
- ✓ Büyük Mükellefler için Vergi Dairesinin Kurulması (çalışmalar devam etmektedir.)
- ✓ Vergi Politikası Biriminin Kurulması (7 Şubat 2006'da yasalaştı.)

Yapısal Reformlar

Özel Sektörün Rolünün Artırılması: Temel Bileşenler

- ✓ Önemli Piyasaların Rekabete ve Bağımsız Kuruluşların Denetimine Açılması
- ✓ Yatırım Ortamının İyileştirilmesi
- ✓ Özelleştirme Çalışmalarının Hızlandırılması

Yapısal Reformlar

Özel Sektörün Rolünün Artırılması:

- ✓ Elektrik Piyasası Kanunu
- ✓ Doğal Gaz Piyasası Kanunu
- ✓ Petrol Kanunu
- ✓ Telekomünikasyon Kanunu
- ✓ Tütün Kanunu
- ✓ Şeker Kanunu

Yapısal Reformlar

Özel Sektörün Rolünün Artırılması:
Yatırım Ortamının İyileştirilmesi

Yeni Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu

- İzin Prosedürünün Kaldırılması
- Asgari Sermaye Zorunluluğunun Kaldırılması
- Eşit Muamele
- Yurt Dışına Kar Transferi Garantisi
- Kamulaştırmaya Karşı Koruma
- Taşınmaz Edinimi
- Uluslararası Tahkim

Yapısal Reformlar

Özel Sektörün Rolünün Artırılması: Yatırım Ortamının İyileştirilmesi

Aktif Promosyon Stratejisi

- Türkiye Yatırım Destek ve Promosyon Ajansı'nın kurulmasına ilişkin kanun yasalaşmıştır.
- Türkiye'nin Yatırım Portalı
  http://www.investinturkey.gov.tr
- Yatırımcı İlişkileri Ofisi
  http://www.hazine.gov.tr/iro.htm

Yapısal Reformlar

Özel Sektörün Rolünün Güçlendirilmesi: Hızlanan Özelleştirme Programı

(*) Ocak-Temmuz Dönemi

TÜRKİYE EKONOMİSİNDE SON GELİŞMELER VE BEKLEYİŞLER

26 TEMMUZ 2006